

GENT NOVA

PERIÒDICH CATALANISTA

*

SORTIRA CADA DISSABTE

ANY XIII

BADALONA 5 AGOST 1911

NÚM. 506

Redacció y Administració: Lluch, 51, 53 y 55 y Sant Francesch, 58 y 60. - Badalona

PREUS DE SUSCRIPCIÓ: Badalona, al mes 50 cèntims. Fora, trimestre 1'50 pessetes. Número solt 10 cèntims
Tots los treballs se publican baix la exclussiva responsabilitat de sos autors

Vergonya eterna á aquells que, despreciant son idioma, alaben el dels altres. - DANTE

Essent nacionalista l'acció que en el nostre poble realisa la Unió, tenen el dret y el dever de cooperarhi tots els catalans moguts per les aspiracions del Nacionalisme, qualsevulga que sia llur pensar y sentir en materies religioses, polítiques y socials.

(DECLARACIÓ DE LA VII ASSAMBLEA DE LA UNIÓN CATALANISTA)

Donya Beatriu Parés y Parés de Montserrat

Morí en aquesta ciutat el 30 de Juliol prop-passat

Habent rebut els Sants Sacraments y la Benedicció Apostòlica

(D. E. P.)

Sos afligits espós D. Pere Montserrat, pares D. Carles y Donya Beatriu, mare política Donya Gertrudis, germana Donya Antonia, germans polítichs D. Jaume Agut y Donya Francisca Palá, oncles, oncles polítichs, nevoda, cosins y demás parents y la rahó social «Montserrat y Agut, sucesores de José Domingo» de Tarrassa, al participar a sos amichs y coneguts tan irreparable pèrdua els pregan una oració pera l'ànima de la finada y els conviden al funeral que en son sufragi tindrà lloch dimecres vinent dia 9 del corrent a les 10 del matí, en la parroquial Iglesia de Sant Josep d'aquesta ciutat per lo que'ls quedarán altament reconeguts.

Per respecte á la santetat del temple el dol se dona per despedit

NO'S CONVIDA PARTICULARMENT

Badalona, Agost de 1911.

NOTES LOCALS

LA CANSÓ DEL ENFADÓS

Com aquell qui res, cada setmana hem de tornar a repetir lo que fá dugues setmanes diguérem y que dugues setmanes abans y dugues més ja haviem dit, fins arribar als primers números de *Sot Ixent*, perque l'escriptor del confrare que en la «Secció Badalonina» escriu, no deu sapiguer que més dir y repeteix y torna a repetir lo sobradament sapigut y contestat per nosaltres.

Una cosa, empró, hi ha que no li havém contestat malgrat havénnosho preguntat diferents vegades l'escriptor del confrare, y el no haverho fet ha sigut perquè nosaltres no'ns creyém obligats, per cap concepte, a contestar les preguntes capritxoses de ningú y molt menys quant, de contestarne unes, podrien aquestes sentar el precedent de que al fernòsen d'altres pel mateix istil y al no poguerles o no volguerles correspondrer pels motius que fossen, el callar pogués semblar covardia o un mal concepte del preguntant.

Es, aquesta cosa tant continuament preguntada pel confrare y deixada per nosaltres sense resposta, la de si creyém en la honorabilitat y dignitat dels senyors Pujol y Botey. Y d'una vegada pera totes responém al escriptor del confrare, —lo que'n altra ocasió no pas llunyana ja li diguérem—que precisament la sola vegada que havém sigut portats als tribunals ho fou per haver un companynostre sortit en defensa de la honorabilitat dels senyors Pujol y Botey, alcalde y president de la comissió d'Hisenda respectivament, per haver sigut atacada pel periódich *La República*. Ni abans d'aquell fet ni després, l'escriptor no provará, ab textos nostres, que nosaltres havém atacat la honorabilitat de dits senyors. Per aixó no havém contestat ni contestém a la pregunta del escriptor del confrare, per considerarla ridícula, desde'l moment que may l'hem atacada ni tant sols discutida. Que censurárem y fins combatérem al senyor Pujol, com ab altres ho hem fet y com ho farém sempre que ho creyém convenient als interessos generals de la ciutat, ab qui sia, es cert. Empró no creyém que l'escriptor del confrare arriui fins al extrém de volernos negar el dret de censurar fets públics per persones que ocupen càrrechs públics, sempre dintre'ls termes de la serietat y la decencia, com ho hem fet. May ab falsetats.

Per aixó'ns extranya que l'escriptor del confrare digui: «Fer burla dels que mes han trevallat per aquest concepte, es propi de sers roïns y encara ho es mes burlarse de la situació d'un amich». Que és precisament lo que ha vingut y vé fent el confrare.

Y seguint lo que l'escriptor ne deu dir táctica séva del embolica que fa fort, demostra que en ben pobre concepte té a algú—no sabém a qui vol referirse—del Gremi de Fabricants l'escriptor de *Sot Ixent*, desde'l moment que'l suposa capás de fer ressentir el negoci d'algú altre—tampoch sabém a qui pot referirse—en el cas de discutirse algún acte polítich del susdit Gremi de Fabricants. Y consti que aixó no ho dihéu nosaltres: ho diu l'escriptor del confrare, que dihent defensar als que ell anomena amichs séus, d'imagina-

ris atachs, cada setmana ne deixa en situació bén poch ayrosa un o altre.

Deixant de banda lo que diu l'escriptor succehi en el dit Gremi, que res ne sabém per la rahó senzilla de que cap de nosaltres es fabricant ni en cap concepte ne forma part d'aqueixa institució y lo que li digué *Acció*, que també vol fèrnosen responsables a nosaltres, passarem a lo de la recaudació dels consums.

Com recordará l'amich llegidor, a mitjos de Maig *La Veu* publicá una correspondencia o solt referent a nostra ciutat y en qual nota, entre altres coses, s'hi deya:

«Desde que la responsabilitat del govern municipal es dels partits de l'esquerra corren veus no gayre satisfactories respecte l'administració municipal y els productes que s'obtenen d'aqueixa renda pública.»

GENT NOVA contestá an aquell solt defensant el criteri de que la baixa era deguda a la disminució d'entrades de ví de fora a causa del alt preu del ví, lo que ha fet que algunes families deixessen de beuren y moltes altres hi barreghessen aygua, lo qual forsosament ha de fer que no s'entri tant de ví, además de que'ls comerciants a fi de poguer competir y cedirlo a més bon preu, ja s'haurán cuydat d'entrar classes d'alt grau, que paga lo mateix, y afegirhi aygua, tot lo qual ha contribuít y justifica la baixa que no ha sigut solzament en nostra ciutat, sinó en general a Catalunya.

La Veu no contestá res. Y al cap de dugues o tres setmanes sortí *Sot Ixent*—que'n la réplica a *La Veu* pera res nos hi dirigíem—a la defensa del solt publicat per *La Veu*, lo que provaba la part que'n aquella insidia tenien, quant menys l'escriptor que'n sortia a la defensa. Y al defensar aquell solt insidiós, *Sot Ixent* sostenia que la baixa no era sols del ví de fora, sinó també d'altres especies, que ells no savien perquè, però que la baixa també era d'altres especies.

Malgrat les nostres répliques l'insidia anava arreplant y'ls rezels generalisantse, fins que passat el mitjany s'ha publicat l'estat comparatiu de la recaudació de consums ab el mateix mitjany del 1910, resultant que si hagués entrat el mateix ví de fora aquest any que'l passat hi hauria hagut un augment de recaudació aquest any de 6,563'76 pessetes.

Vist el séu erro, *Sot Ixent* devia, si no ferne propia confessió quan menys callar, pero apropiantse la trista táctica seguida per *La República* durant l'arcaldia del senyor Pujol y la presidencia de la comissió d'Hisenda del senyor Botey, cita unes quantes quantitats en una forma apropiósit pera enlluernar al llegidor que no's preocupa d'esbrinar el perquè de les xifres citades.

¿Ahont li han ensenyat al escriptor del confrare que una recaudació en menys, com ho és l'especie oli, se puga treurer de la recaudació en més? Y aquesta baixa ja fou explicada el perquè en sessió pública y l'escriptor la creu certa desde'l moment que la vol compensar ab l'entrada al radi de la línia de Consums de la fàbrica den Ramón Rosés, pero nosaltres devém dirli que aquesta fàbrica, ab tot y esser extra-

radi, pagava l'impost del Consums del oli que consumia ja l'any passat.

Certament que ara *Sol Ixent* ja no acusa ni'n dona la culpa a ningú de la baixa de recaudació, pero no per aixó volém deixar de desfer la séva falsa argumentació.

La recaudació pel concepte de vi de fora aquest mitj-any comparat ab igual mitj-any del any passat dona un resultat en menys de 20,383'58 ptes.

Com que la baixa total del mitj-any es de 13,819'82 , resulta que les demás especies han augmentat aquest mitj-any 6,563'76 ,

Trayentne ara de aquesta xifra lo recaudat en més pel concepte «vi de Badalona» qual diferencia es de 4,344'27 ptes. y lo obtingut de més en el «concepte peix» per haver sigut augmentat l'arbitri, qual diferencia es de 1,466'80 ,

tenim encara uun augment en les demás especies de 752'69 ptes., á pesar d'haver deixat d'ingressar pel «concepte oli» lo que hauria ingressat de no estar parades les fábriques dels senyors «Soler y Biosca» y «Fills de Manel Arquer»

Ja veu, donchs, el confrare *Sol Ixent* que ab tot y acceptar com a bons els séus arguments en contra l'actual administració de Consums, arguments, que, si el referent al peix s'ha d'admetrer, de cap manera se hauria d'admetrer en sa totalitat el referent al vi de Badalona, malgrat tot, resulta que la baixa es deguda, sola y exclusivament, a la manca d'entrades de vi de fora.

Y el confrare, que setmanalment parla de l'honorabilitat dels séus homes, hauria de parlar ab més respecte de l'honorabilitat dels homes que la casualitat ha fet que's trovesen en la Comissió de Consums en aquestes circumstancies en que forsosament devia baixar la recaudació. Fer lo contrari, com ho fá'l confrare, podrá an ells semblárloshi bé, pero desdiu molt de la serietat dels qui a tothora parlen de la dignitat y honorabilitat séva y dels séus homes.

Per argumentar de la manera que ho fa el confrare nos cansárem y deixárem de contestar a *La República*. De la mateixa manera nos cansárem ja en altra ocasió de *Sol Ixent* y d'aquí en avant deixaré de discutir ab el mateix confrare.

Créyem poguer portar *Sol Ixent* a regoneixer la evidència de fets innegables, pero'ns hem convenut de l'inutilitat del nostre esforç y no volém perdre el temps discutint ab qui sotmet la séva conducta a una conveniència política del seu grupu o al seu sectorisme.

Com els de *La República*, tampoch els podríem convence, perquè, com aquells, tampoch els guíia la rahó y el convenciment sinó la conveniència partidista de veurer si's guanyen uns quants vots més, encara que la vritat se'n senti, y per aquest camí no'ls podem ni'ls volém seguir.

UN SACRILEGI

La «Juventud Radical Instructiva» a mitjos del mes passat anunciá que volia fer un «Certámen literario-musical», que tindria tals o quals premis y que probablement ne tindria també un del Ajuntament. Demanaren premi al Ajuntament, y la sollicitut passá a la Comissió de Foment y després d'una colla d'anomalies aquesta concedí el premi. A darrers de mes ens digueren que l'Ajuntament havia concedit una «Englantina d'or». Extranypats de la noticia procurárem indagar y en la sessió d'abans d'ahir celebrada per l'Ajuntament, veyém que'l nostre amich Llorens Monés enterat de que havia sigut assignat aqueix premi feu constar ab l'amich Joan Fló la seva disconformitat.

No aném a discutir si devia o no concedirse un premi als lerrouxistes. Nosaltres fém l'afirmació de que'n seriem partidaris si aquest premi ho fós pera una festa seriament literaria. La festa literaria lerrouxista no ho será, no pot esserho.

Tots savém que s'ha de publicar el cartell fent públics els temes, perquè si no se saben els temes que han de desenrotllar no s'hi poden pas enviar composicions; que'ls poetes necessiten algún dia pera escriuerles, que s'han d'enviar, que tots els individus del Jurat les han de llegir totes les que s'hi envihin y que s'han de reunir pera fallar.

Ara bé; *El Progreso* ha anunciat el premi del nostre Ajuntament el día 2 d'aquest mes y el día 15 s'han de repartir els premis.... Fassin el favor de dirnos si hi ha alguna persona, per poch entesa que hi sia en aquestes coses, capassa de defensar que puga tenir serietat una festa organizada en aquesta forma.

Si'ls lerrouxistes se'n recordaren tart de la celebració d'aquesta festa més los hi hauria valgut no celebrarla y si tanta necessitat ne tenien podien aplasarla pera una altra fetxa.

Per aixó'ns ha extranyat que'ls regidors d'unió federal nacionalista republicana hi passessen, perquè per condescendent que se sia no deu posarse en una situació poch ayrosa el nom del nostre Ajuntament contribuint a una festa sense altra finalitat que un nou xim-xim polítich. Com molt ens ha extranyat que'l regidor senyor Sió se prestés a servir de pare-pedás a la Comissió que presideix el senyor Batlle, al passar ab que sigués la «Englantina», aquest emblema que tantes excelsituts ens recorda, el que hagi de servir pera esser ridicolizat, tant més després de les manifestacions del lerrouxista Costa.

Es necessari desconeixer en absolut lo que la «Englantina» en els nostres Jochs Florals simbolisa pera que s'ofereixi com a premi en un «Certámen literario» lerrouxista, organizados en la forma que ho es aquest, si es que'n aquestes hores no está encara per organisar.

Y si l'amich Sió y 'is seus companys nacionalistes republicans no's vinguessen ab l'argument de que ho deixaven passar perque ja era un fet consumat, els diríem que fets consumats ho son també la tirania que s'exerceix sobre molts pobles que trevallen y volen veurers absolutament lliures, com un fet consumat és la monarquia espanyola y ells no conformantshi lluyten pera la implantació del régim republicá.

UN QUE S'ENFADA

En la sessió que'l nostre Ajuntament celebrá el passat dijous, tres individus de la Comissió de Foment, els senyors Batlle, Pagés y Serra, presentaren la dimissió, que no'ls hi fou acceptada perqué no poden admetrers les dimissions dels vocals de comissions permanents com ho és la de Foment, y al explicar els motius que pogueren tenir pera fonamentarla, el senyor Batlle tingué a bé dir que la fonamentaven en insidies llensades contra la Comissió per «un periódich». Y com que han sigut tres els periódichs que se'n ocuparen en forma semblant y en Batlle tenia interés en manifestar que era sols un el que'ls havia molestat y aquest sembla—al menys tothom ho entengué aixís—que es GENT NOVA, es per aixó que'ns fem ressó de les tan estranyes com tontes rahons del senyor Batlle.

En primer lloch devém fer constar que en la nostra «Nota-Indiscrecions» y en la següent «D'aquelles indiscrecions» no hi ha ni un sol mot que directa ni indirectament, de prop ni de lluny, pugui semblar cap insidia. Perqué si'l discutir els actes d'una Comissió municipal y demostrar la disconformitat en algún dels seus fets sigués una insidia, d'admetres aquesta opinió, concretantse, seria declarar inviolable a la Comissió. Y el senyor Batlle podrà declarar-se ell mateix tan inviolable com vulgui, però nosaltres no li tindrem y seguirem discutint, aplaudint o censurant, tots aquells fets que'ns sembli, hi tingui o no intervenció el senyor Batlle.

Y que no anávem errats al dir que'l «Bétulo Sport» solsament donava senyals de vida per la Festa Major, ho confirma el fet de que al renunciar a la subvenció de mil pessetes que li cedía la Comissió de Foment que presideix el senyor Batlle, tampoch fá festes. Per aixó seguim creyent, encare que'l senyor Batlle s'enfadi, que l'Ajuntament pot contribuir ab premis a tots aquells torneigs que contribueixin d'una manera més o menys directe al desenrotlló intel·lectual, físich o moral del home, pero l'Ajuntament no deu fer que cap societat s'emporti el nom de fer grans festes, si aquestes ella no les paga, sinó que qui les paga es l'Ajuntament. Perque si l'Ajuntament es qui les paga, es just que sigui éll mateix qui les fassa.

El pretendrer rebátrer l'argument de que'l tir de precisió es una festa aristocrática, y al fer l'afirmació de que les festes son pera tothom, com va dir el regidor lerrouxista San Martín, hem de fer constar que sí, que les festes son pera tothom, pero que les de carácter general, que son les que organisa l'Ajuntament, deuen procurar satisfer als elements més humils, car

els aristócrates, pel sol fet d'esserho, ja tenen medis y diners pera poguer divertir-se y resulta un escarni y una befa pera la veritable aristocracia el fer la suposició de que si l'Ajuntament no li paga les festes no pot ferne. Y consti que nosaltres no hem pas censurat que l'Ajuntament els dongui premis; lo que havém censurat es que se'ls dongui subvenció, que no es pas igual.

Els individus de la Comissió senyors Fló y Casas no dimitiren por no creurer en la «insidia», y aquest darrer defensá el dret de la premsa a discutir els actes municipals. Nosaltres li agraíem sincerament y al fer constar el mal gust del senyor Batlle, que tan demócrata diu qu'és, al censurar y atacar als que'n aquell mateix lloch no podien defensarse, devém dir que si tanta susceptibilitat té el senyor Batlle, més valdria que en lloch de defensarse d'atachs imaginaris procurés defensarse dels atachs que més d'una vegada li han dirigit els periódichs lerrouxistes locals y aixó hauria de ferho per dignitat seva—ja que ara ha dit la tenia tant delicada,—per dignitat del partit en que milita y per dignitat dels que ab el nostre esfors l'ajudárem a portar al municipi.

LERROUXIANA

En l'Ajuntament de Badalona hi ha nomenada una comissió pera estudiar si es possible fer un projecte de substitució de consums, de conformitat ab la Lley del govern Canalejas, que fou votada per una majoria que no creu ab les ventatjes d'ella y per la minoria republicana pera no semblar enemichs de les classes pobres.

En la nostra ciutat va esser la minoria lerrouxista, la que sempre més s'estima semblarho que ser amiga dels pobres, l'encarregada de proposar la substitució de consums. En la sessió que's va fer la proposta se vegé clarament la poca fé que'ls mateixos lerrouxistes tenien en la nova Lley, quan, al consignar la majoria que aquesta seria un fracás, en lloch de portar arguments en defensa d'ella recorregueren a la poch seria y sense convenciment rahó de «no s'hi perdrá res en provarho», que es lo mateix que dir: «fem veure que fem alguna cosa, encara que no fem res».

Efectivament, nomenada una comissió especial pera estudiar la dita substitució de consums a Badalona y formantne part d'ella un lerrouxista, en San Martín, al reunir-se la comissió, aquest senyor proponent, ssgons se'ns ha dit, no va portar dintre d'ella cap idea ni cap projecte pera que aviat fós un fet la substitució. Molt al contrari, segons sembla, el tinent d'alcaldé que presideix la Comissió va preguntarli quines orientacions y projectes tenia la minoria lerrouxista al presentar la proposició y l'interpelat senyor San Martín va respondre tranquilament que cap.

Aixís son els nostres lerrouxistes al Consistori. Hi presenten molts projectes pero ells no tenen cap classe d'orientació pera portarlos a cap; d'aquesta feyna se'n ha d'encarregar la majoria, en el cas que sigui factible. Respecte d'aquest, no es fácil que vagi endavant, car a Madrid ja está desacreditat als pochs

mesos de regir y a Barcelona les minoríes, ahont hi han homes de válua, no volen col·laborarhi per considerar-lo un fracàs económic y una burla de la veritable supressió del impost de consums.

La Comissió especial va acordar fer una informació pública que per ara no s'ha convocat.

Manifestacions com la que diuen digué en San Martín, demostren l'incapacitat del partit lerrouxista pera governar un poble, perquè si la figura de més relleu del partit en la localitat, home de carrera, que es vis-president de la Junta Provincial, obra aixís, ¿que faria en Serra que sols s'ha fet eminència en cridar y dir disbarats en el Consistori?

BERENGUER.

COMENTARI

A UNA RESPOSTA

El senyor Villar de Democracia, no te rahó en sentir-se molestat pel to de lleuger humorisme del meu anterior comentari. No crech que'l dir Quixot a algú pugui ésser tingut com a insult. Sols els esperits superficials poden veure en l'héro de la novela més gran de la literatura mundial, el tipu d'un boig vulgar. Pera tots els que saben comprendre l'alta creació den Cervantes, es el Quixot el tipu del héroe somniador y romántich que portat per un excés de idealisme no refrenat en els seus justos límits pel bon sentit de la vida, s'empenya en realisar el bé y la justícia ab procediments inadeguats y ab medis tan insuficients que 'ls seus actes oscilen constantment entre la sublimitat y el ridícul.

Y jo veig en el senyor Villar aquest esperit romántich y somniador enamorat d'un ideal que ell creu poder assolir per medi tan senzill com es el canviar la forma de govern d'un poble. Ah! si jo vegés tan fàcil la regeneració d'Espanya, si jo sapigués que posant un President en lloch d'un Rey y enviant uns quants freres a la frontera estigués tot arreglat, veuria molt més clar el pervindre; empro per desgracia el meu sentit práctic català me fa creure que després d'aital transformació tindrem pera governants los mismos perros con diferentes collares y que Espanya no hauria avensat ni un pas més en el camí de la civilització, d'aquesta veritable civilització que no consisteix precisament en tenir monarquia o república, en ésser catòlich o en deiar d'esserho, sino quelcom més transcendental en el grau de moralitat y cultura de governants y governats. Hi haurà algú lliure d'esperit sectari que pugui afirmar que 'ls polítichs republicans siguin superiors en talent, en moralitat, en cultura, als polítichs de qualsevol altre partit? Hi haurà algú capàs de sostenir que les masses republicanes espanyoles se distingeixin especialment per la llur moralitat y cultura? Res més lluny de la veritat y no vull enfondir en aquesta qüestió perquè un lleuger exàmen ens portaria a conclusions lamentables.

Voléu un altre concepte més idealista y romántich

de la guerra que'l que te'l senyor Villar? Ell es partidari de la guerra per l'honor y en cambi no admet la guerra per un fi utilitari, per negoci.

Cregui el senyor Villar que si jo'm pensés que de l'afer marroquí hagués de resultar en benefici de la riquesa nacional, fora decidit partidari de l'intervenció al Marroch sens preocuparme de si alguna empresa particular pogués resultar-ne més o menys directament afavorida. Només imposaria una condició un xich diferenta de la que imposa el distingit col·laborador de Democracia. Ell voldria que a la guerra hi anessin tots, rics y pobres, mentres jo exigiria que no hi anés ningú que no volgués anarhi; voldria, en un mot, que la fessin militars de carrera y soldats de professió.

Y en cambi seria sempre decididament enemich de tota guerra empresa per lo qu'ell ne diu el buen nombre de la patria, tal volta perquè tinch d'aquesta un concepte ben diferent del que sembla tenir el senyor Villar y per creure que 'l bon nom de la meua patria no depén en res de lo que puguin dir els polítichs de qualsevol estat ni de lo que puguin tractar les cancelleries europees.

Y acabo aquest ja excèsivament llarch comentari, deixant de banda altres extrems menys importants de la réplica del senyor Villar y molt especialment aquella alusió a un suposat «delateu» que ni es digne d'ell fer ni seria digne de mi contestar.

Sols me resta donarli les gracies pel respecte ab que tracta an aquest comentarista que si alguna vegada conreua ab més o menys fortuna l'ironia, no descendeix may al insult ni a l'atach personal. Tant debó es pogués dir lo mateix de totes les polémiques de la premsa de Badalona!

JEPUS

PERA «JUVENTUD REBELDE»

No cregui pas el confrare que hi aném a discutir. No'ns hi sabriem acostumar al pintoresch y propi llenguatge lerrouxista. Sols fem present al confrare, tenint en compte les amenasses de que'ns fa objecte en el séu darrer número, que no hem sigut may valents, no'n som ni'n volém ésser. Pero també fem avinent al confrare que no hem tingut, ni tenim ni tindrem may pór a ningú per molt lerrouxista que sigui.

Cónstili, donchs, al confrare, que malgrat les séves ridícules bravates de pinxo barato, GENT NOVA seguirá comentant, aplaudint, censurant o execrant tots aquells fets que tingui per convenient, li plagui o nó aixís al sempre tan enrabiat confrare lerrouxista.

No tenim pas la costum d'ocuparnos d'interessos particulars d'alguna especialitat, mes com sia que un gran nombre de lectors ens pregunten ahont es ven la Poció Antisséptica del Doctor Bandiera y com se'ns assegura que aquest preparat cura la tuberculosi, responém que's troba solsament a Palerm (Italia) a la Farmacia Nacional, carrer Cavour, 89-91, enviant 5 franchs per cada ampolla. L'específich es rebrá per paquet postal y a volta de correu.

ELS QUE SE'N VAN

EN JOSEPH M.ª VALLÈS Y RIBOT

Dimars deixà d'existir aquest il·lustre federalista, el que fou juriconsult eminent y en l'actualitat president del Concell general de l'Unió Federal Nacionalista Republicana.

Havia sigut diputat provincial pel districte de Vilanova-Sant Feliu y diputat a Corts pels districtes de La Bisbal, Figueres, Vilanova y altres.

Diputat de les Corts Constituents, ben jove, seguint les doctrines del inoblidable Pi y Margall del que fou lleal amic y deixeble estimat, s'havia significat pel seu amor a Catalunya y a tot lo català, donchs ja quan la célebre suspensió governativa de l'anyorada *La Renaixensa* s'havia posat incondicionalment ell y hi havia posat els seus, al costat dels elements catalanistes en sa protesta.

En l'hora de la seva mort, encara que en alguns moments haguessen apreciat de diferents punts de vista la qüestió política catalana, creuriem fer traïció al nostre sentir de catalans si no fessim pública expressió del nostre sentiment per la pèrdua del ferm puntal del federalisme català, del defensor decidit y entusiasta del Dret foral de Catalunya, del que un temps fou indiscutiblement una de les primeres figures del nostre foro.

Y al testimoniariho a la seva apesurada viuda, germanes Montserrat y Maria dels Dolors, aquesta mestra d'una escola d'aquesta ciutat, y demés familia, ho fem aixís mateix al Concell Regional Federalista y al Concell general de la Unió Federal Nacionalista Republicana de la que en l'actualitat n'era president.

EN PERE RENOM Y RIERA

Dijous morí de llarga y terrible malaltia el que en vida fou en Pere Renom y Riera.

Era Corredor Real de Comerç. Aficionat a la literatura la conreuhà en sos bons temps havent obtingut alguns premis en diferents certamens, deixant escrites bon número de composicions que si algunes son escrites en castellà, la majoria ho foren en el nostre idioma.

Fundà'l periòdic *L'Esparver*, escrit en català, siguié un actiu col·laborador en els bons temps de *El Eco de Badalona* y redactor de *La Opinión de Badalona*, *El Badalonés* y *La República*, que s'anaren succehint, havent col·laborat també en altres periòdics.

Va escriure algunes obres pera'l teatre y entre elles recordem *De eslabón en eslabón*, *Polls reviscolats*, *Tirant l'art* y *Lo que's veu y lo que no's veu* que obtingueren un ben regular èxit.

Fou regidor del nostre Municipi diferents vegades, havent ocupat l'Aldia dugues curtes temporades, havent, en la primera, realitzat les obres de reforma del Escorxador, acabat d'urbanisar el carrer del Temple, y l'arreglo del extrem del carrer den Prim, entre altres. També fou llarch temps Administrador y President del Lligat de Roca y Pi.

La seva actuació política local fou després molt

discutida y fins combatuda. En lo general s'havia manifestat d'un esperit ben català.

Militava en el partit republicà federal y darrerament el Centre Federal Nacionalista Republicà de aquesta ciutat el nomenà son president honorari.

En aquestos moments de ben explicable aflicció donem el nostre pésam a la seva viuda, fills, germana, pare polítich senyor en Jaume Botey y Garriga, cunyats en Joan y na Ramona Amigó y Barriga, concunyats en Joseph Martí y na Concepció Amat, els seus nebots els germans Sayol y demés familia.

PETITES CRONIQUE

DEL PASSEIG DE LES PALMERES

Es contemporani; les poblacions de la costa un xich prestigioses tenen a vora'l mar el passeig de les palmeres.

A Badalona també tenim el nostre; y l'estimem de debó els badalonins, car, llevat dels amplex carrers polsosos, podem dir que es l'únic lloch espaiós que possehim. El nostre passeig de les palmeres es llarg y hermós; malgrat haver sigut saviament (?) partit pel mitj y no tenir la delitosa perspectiva que tenia o que hauria de tenir, es nostre encís, nostra nineta, lo bonicoy que mostrém als que'ns visiten. El nom del passeig es d'aquells que may poden arribar a esser populars, molts l'ignoren; pero el passeig en sí té la íntima coneixensa de la multitut.

En aqueixes tardes caloroses de les festes de l'estiu, tota nostra ciutat allí's congrega. Primerament els vells y la quitxalla y els homes qui ayment asseures en una taula de café; més tard hi compareixen families senceres y quan el jorn decau la jovenalla endiumenjada omplena de gom a gom nostre agradós passeig. Tots hi aném a fruhir un moment de la marinada de la tarda, de l'immensa blavor que un xich enllà se veu, de l'ombra que s'hi trova, del cel brillant y clar y de la festa estival badalonina que'n eixa mena d'aplech sols consisteix.

Y els jovincels y damiseles, passeig amunt, passeig avall, duhen allí la nota més alegre de la festa, un franch somris de juvenesa, una plahent dolcesa de la vida. Y la viva imaginació d'aquella edat venturosa, crea ilusions y castells y benhauranses d'amor, y en el nostre passeig fins hi trova motiu pera una petita superstició: pera encontrar aviat la seva amor la joventut ha de voltar el monument. Y abandonant la meytat del llarg passeig, l'elegant y juvenil seguici retorna avall voltant el monument, el monument aquell que indiferent de tots allí s'aixeca y que molts ni coneixen a qui es eregit.

El cronista les estima aqueixes tardes d'estiu en el passeig de les palmeres; son l'hora y el jardí que han vist nostres idilis, allí neixen y han nascut nostres amors primeres. El cronista les estima aqueixes petites boniqueses de la nostra Badalona, y fá vots pera que a no trigar poguém tenirne d'altres...

ALEXANDRE.

BALADA

Lema: AL ETZAR DEL CAMÍ

Premi del «Centre Republicà Català» en els nostres Jocs Florals de 1919

Oh vagabons
jo no se que tenen les vostres cançons!

Quan de ma finestra l'esguard llenço enllà
i vos veig passà
amarats de sol pel mitg del camí,
fondes anyorances d'un goig qui se'n va
sento com tremolen a dintre de mi,
tal com si am vosaltres, fos la primavera
que també passés per la carretera.

Oh vagabons
jo no se que tenen les vostres cançons
que fan florir al ànima roser d'il·lusions...

Son aire geòrgic de l'era pagana,
torbador perfum d'una flor llunhana,
litúrgic salteri d'un mite olvidat,
promesa inefable d'un goig ignorat,
polç de carreteres, claror de montanyes,
riellar de lluna, remoreig de canyes,
esclats de porcella entre roses mortes,
i un anhel rublert d'ardencies extranyes...
de besades fondes i rialles fortes.

«Riem ara i cantem, que ni sabem
si ahí vam riure i si demà riurem!
Riem tot cantant la nostra cançó:
El món es fet rodó
perquè hi donem el tom.
Si ahí erem lluny d'ont som
demà ben lluny d'aquí;
que es tota per' nosaltres l'ampla terra;
darrera d'una serra una altra serra,
i després d'un camí un altre camí.

«Mentre' enlaire dançen les constel·lacions,
ab les passes fermes, els nostres talons
vibren com l'argent de dos esperons.
Som del Ideal ardis vagabons.

«Quan els torbs regolfen entre les cingleres,
dels feltres calats, les plomes lleugeres
han flotat al vent com unes crineres.
Am la mà abastem les fruites primeres.

«Sota l'inclemència del vel mai alçat
hem gaudit la joia i l'encant sobtat
de creuar per pobles de nom ignorat.
...I en totes les aigües ens hem batejat.

«Ciutat del ensomni, ont te deus alçar?
—Sabem la llargaria dels jorns sense pa.
«Ciutat del ensomni, ont tens els jardins?
—Venim blancs de polç de tots els camins.
«Ciutat del ensomni, ont sont tos portals?
—Portém claró als ulls, de tots els cimals.
«Ciutat del ensomni, ont sont tos carrers?
—Am sang nostra sangnen tots els esbarzers.
«Ciutat del ensomni, ont tens els palaus?
—Hem deixat cançons per tots els afraus.
«Ciutat del ensomni, ont ta eurtmia plasmés?
—Sabem la frisança de tots els espasmes.
«Ciutat del ensomni, ont son tos imperis?
—Hem retut en lluita a tots els m...

«Oh Ciutat somniada, vulgues acullir!
—El nostre puny s'alça davant del destí...

«No remembrem, mentres passèm,
les boques roges que deixèm;
que més ardentes ne veurèm
i besarèm
pels nous camins que passarem.

«Quan la nit es negra sobre del camí,
quan la nit es negra sota del destí,
s'ovira perduda en la llunyania,
la llum solitaria de qualque masia,
o bé d'uns pastors, la fogata humil ..
Oh llum qui convides al viure tranquil!
Defallint a voltes t'havem beneit,
tremolant incerta al mitg de la nit.
Les porugues passes vers tu hem endreçat
amagant l'espasa que'ns duia al combat.
Llar hospitalaria que'ns calmes els fets!
Vols empresonarnos entre tes parets..
Am ton ambient tebi, ofegar voldries
aquestes que'ns mouen, santes rebeldies.
Brahó nostre, torna davant del perill!
Que es la pau que'ns brindes dilusiu fetill.
l'ns mengem tes sopes de pa de mestall
ja empunyant la creu del brunpit metall.
No'ns deixem conmourre per ton esguard tendre...
De nostres sandalies espolcem ta cendra;
rabefem l'esperit al sol del matí;
apartem la neu per' veure'l camí;
emprenem la marxa sota l'ample cel
cantantnos en l'ànima un novell anhel.
Y altra voita lliures d'aquest enjou teu
ni'ns girem enrera per' darte un adeu!
Oh l'eterna ruta coberta de neu!...
Aquests càntics nostres, han de ferte breu.

Y escolto enllà d'enllà, les bohemies cançons.
—Retrunyen dintre l'ànima, floreixen il·lusions...
Oh vagabons!...

Allí ont vam néixer no sabem;
ni tenim patria, ni'n volem,
que es casa nostra allí ont estem.
Riem! Cantem!

Y quan se pert al lluny l'inquieta nota alada,
com veig ma cambra sola,
i freda, i desolada...
Y mentre' al horitzó ma fantasia vola,
anèu descapdellant l'eterna caminada,
darrera la pesada
carreta qui grinyola.
Oh vagabons,
quina força tenen les nostres cançons!...

Obro la porta d'una revolada:
Oh avui quin cel més clar!
—Allí hi ha la casa ont hi viu l'amada—
Tant me fa.
Emprene coratjós la ruta ignorada;
ni sé cap ont và,
ni penso am demà.
Oh avui quin cel més clar!

RAFAEL PUIG.

PER ULL DE GARBELL

EL SUCCESSOR

Abans tenia'l Congrés espanyol un senyor Romero Robledo que's feya ressó de tot lo que li deyen, sense esbrinar may ni si lo comunicat podia tenir fonament de cap mena.

Aixís un dia un catalá tranquil li escribia la transcendental nova de que a Barcelona s'estava organisant un exèrcit separatista, describintli l'uniforme y classe d'armament y tot, y l'endemá mateix en Romero Robledo interpelava al Govern preguntantli que'n sabia de l'organissació d'aquell exèrcit qual existencia ell sabia «tant del cert».

En Romero Robledo morí, però com que quan mort un ne neix un altre o se'n improvisa un successor, en Canalejas ha vingut a succehir, en quant a candidesa, an en Romero Robledo.

Tothom sab que la flaca den Canalejas es la de volguer passar per demócrata encara que en cap dels seus fets hi campegí la democracia. Y enamorat del seu impossible projecte de substitució (no abolicó com algú vol fer creurer) del impost dels consums, les ha donades en volguer intervenir fins en els preus que han de vendre els comerciants.

No li dona resultat aquest projecte, ni la seva táctica, ni les seves amenasses perquè no ha pogut lograr que baixessen ni'l preu del pá, ni'l de la carn, ni el de les verdurees. Y un tranquil, que a Madrid tam-poch n'hi manquen de tranquils, li ha escrit una carta dihentli que ab la nova lley l'obrer estalvia tres rals diaris.

Y en Canalejas s'ho ha cregut y ho ha dit, satisfet de la seva obra, a tothom.

Y suposant que un obrer gastí diariament per articles de menjar nou rals diaris, si's treguessen els consums estalviaria tres rals diaris?

Y cal Ni mitj. Y en cambi al cap del mes li cobraran el nou impost sobre'l lloguer y altres impostos, perquè'ls municipis han de pagar al Govern lo mateix y per lo tant han de recaudar lo mateix.

Está vist que en Canalejas es de la fusta den Romero Robledo y com ell está disposat a creuers tot lo que li diguin, per exagerat que sigui.

GARBELLADOR.

D'ESPERANTO

El diumenge passat tidgué lloch en l'hostatge del Cassino «Nuevo Apolo» l'anunciada conferencia que sobre'l tema «Consideracions sobre'l problema d'una llengua internacional» doná'l distingit esperantista senyor Grau Casas.

Comensa'l senyor Grau dolguentse de que'l públich de Badalona no hagués correspost al esforç dels organissadors de la conferencia, manifestant no dubtava que després d'algunes conferencies arrelaria l'Esperanto en els badalonins, car afortunadament a Catalunya han passat pera'ls esperantistes el període de les burlas.

Aboga a continuació per la necessitat que tenen els homes d'un idioma comú, sense intentar desterrar els actuals idiomes naturals, car pel contrari contribuirien al major perfeccionament dels mateixos donchs facilitaria poguer emplear més temps en l'estudi de la propia, perquè ab les relacions mundials no's tindria necessitat d'estudiar més que una llengua.

Poble que sa llengua desapareix, va dihent, es poble que decau.

Sentada aquesta base, fá una clara disquisició de les llengües vives, mortes y artificials demostrant que sols an aquesta darrera produiria resultats positius pera esser adoptada com a idioma internacional, car la primera establiria dualismes y odis y la segona no donaria cap resultat.

Varis han sigut els intents d'establir una llengua internacional; tots han fracassat, car es necessari que aquesta sigui fácil y que la seva gramática sigui ben concreta. Per ara, digué, sols una ha reunit aquestes qualitats, l'Esperanto.

Aquest, segueix dihent, fou inventat pel sabí filòlech polach Dr. Zamenhof en l'any 1887. Es altament fácil puig conté solsament setze regles gramaticals, y un vocabulari, internacional, tenint la ventatja ademés que tots els substantius tenen la mateixa terminació, afegint que sapiguent no més que 1,500 arrels y les esmentades regles pot una persona entendre'l perfectament. Es a més de fácil, flexible, sonor, gráfich y rich.

El dia que un idioma internacional sigui oficialment adoptat per les nacions se donará un pas de gegant en el progrés tant moral com material dels pobles. Per aixó es necessari que tothom miri ab simpatia l'idioma Esperanto que reuneix les condicions de llengua internacional.

Al acabar fou molt aplaudit y entre'ls concurrents se varen fer animats comentaris favorables a la creació en nostra ciutat d'un grupu esperantista.

FOOT-BALL

El diumenge prop-passat y devant d'una nombrosa concurrencia, tingué lloch el partit entre'ls «teams» del «Badalona» y el «Club Deportivo Español».

La primera part aná molt empenyada veyentse boniques combinacions en la linea devantera dels dos equips y un lleuger domini del «Español», finalisant al empat de dos «goals».

En la segona part sigui pel desitg de la victoria o per les continúes excitacions del públich desenrotllaren un joch que no volém calificar, finalisant el partit ab una victoria de 4 «goals» a 2 a favor de l'«Español».

En la primera part se distingiren molt els germans Viñas del «Badalona» y l'Alsina porter del mateix, el qual para pilotes difícils y entrant molt a temps del «Español» en Castillo, l'extrem esquerra y Rojo que jugaren molt bé.

El «referé» molt parcial a favor del «Español» y el públich molt apassionat y deixantse portar per l'entusiasme en alguns moments molt poch correcte, pronunciant frasses groixudes molt propies per una plaza de toros empró que desdrien completament en un camp del pur y noble sport británich.

COP DE PEU

DEL AJUNTAMENT

SESSIÓ DEL DIA 3 DEL CORRENT

Sigué de segona convocatòria comensant a les set ab assistència dels regidors senyors Monés, Batlle Camins, Sió, Arquer, Pagés, Antoja, Casas, Bosch, Fló, San Martín, Serra y Costa, baix la presidència del Alcalde en Joseph Vergés. Se prengueren els següents acorts:

—Aprovar l'acta de la sessió anterior.

—Per constar en acta a proposta de la presidència, el sentiment de la Corporació per la mort del ex-Arcalde en Pere Renom y Riera.

—S'aproven varis dictamins de les Comissions d'Obres, Governació y Hisenda.

—Passen a les respectives Comissions varies instancies presentades.

—S'aprova a proposta de la Comissió d'Hisenda l'adquisició de dos ternals pera l'Escorxador.

—S'aprova la distribució de fondos del mes actual.

—S'aprova la nómina de la brigada eventual de la passada setmana.

Lo dels programes.—En Costa pregunta a la Comissió de Foment el per qué ha acordat confeccionar els programes en català solsament. Califica aquest acte de provocació, de trágala, etc., etc.

Li contesta en Batlle que s'acordá per unanimitat que fossin redactats en una llengua sola, havent optat per majoria de vots que aquesta fos la catalana.

Parla a continuació en Serra el qual diu que ell es partidari de que siguessin redactats en castellá y se queixa ab paraules descompostes de que l'any passat en les festes del Ajuntament no hi figuressin més que banderes catalanes y cap o molt poques d'espanyoles.

En San Martín també's queixa y fá sapiguer que lo fet per la Comissió de Foment es una desatenció an ell. Parla que s'ha comés una ilegalitat puig l'idioma oficial es el castellá. També en Costa ens parla de la Solidaritat y altres coses, tot en llenguatge d'aquell tan especial en ell.

Intervé en la discussió en Casas el qual comensa dihent que no usará les paraules descompostes den Costa y en Serra. S'extranya que'ls radicals que's diuhen defensors de l'autonomia, no reconeixin que aixó es precisament el reconeixement de la mateixa y al mateix temps fá notar que siguin solsament els radicals espanyols els que's fassin enrera quan se parla del nacionalisme y cita'l cas de que en els moviments nacionalistes extrangers son precisament els elements obrers y lliberals els que'n siguin els més grans defensors. Nega que sigui un trágala, car una de les causes que ha obligat a la Comissió a l'esmentat acort ha sigut de carácter económica. Acaba dihent que si'ls radicals en tot hi veuhen provocacions no será possible discutirhi rés.

Torna a parlar en Batlle y després en San Martín qui ens dona una lliçó d'Historia fentnos saber que la nació catalana acabá quan el casament de Berenguer IV, comte de Barcelona, ab donya Petronila

d'Aragó. Diu que es espanyol, que abomina el separatisme y altres coses fora de lloch en la discussió. (*Y pensar que aquest bon senyor ha sigut professor del Institut! Que potser ho era d'Historia d'Espanya?*)

En Serra torna a dir lo mateix y en Costa també parla amenassant de si fará aixó, alló y lo de més enllá. (*Uy, quina pór! Tot Badalona está tremolant*).

En Casas fá després una admirable defensa de les nacionalitats desfent les argumentacions den San Martín en aquesta qüestió.

Va parlantse sense que recaygui un acort, presentant en Costa una proposició pera que'ls programes siguin en «llengua bilingüe», fentse seva més tart l'esmentada proposició en Serra, malgrat, segons se manifesta, aquest hagués promés no portar aquesta qüestió al Consistori.

Per fi y després de suspendres la sessió pera veure si la Comissió sosté'l seu criteri, aquesta per boca den Batlle fá present que's ratifica en el seu anterior acort.

Posat a votació queda aprovat per 7 vots contra 4 3 dels radicals y la presidència.

S'acorda després suspendre la sessió pera repéndrela en havent sopat. Es un quart de deu.

—A tres quarts d'onze se reprén la sessió fent constar primerament en Sió el seu vot favorable al acort de la sessió de la tarda.

Estaven presents els mateixos regidors que a la tarda menys l'Arquer.

Se dona compte del programa de la Festa Major.

—En Monés entenent que la Comissió s'excedí de les facultats que tenia puig sols devía organisar festes y no donar premis en nom del Ajuntament y tenint en compte que'ls *Juegos Florales* organissats per la Juventud Radical Instructiva pequen de varis defectes capdals com son l'haver publicat la convocatòria tart y esser aquesta en una forma molt vaga y indeterminada, demana consti el seu vot en contra de la concessió an els mateixos d'una *Englantina*.

En Serra califica an en Monés en una forma que li val una enérgica interrupció d'aquet y una picada de dits de la presidència. Diu que l'oposició que's fá an aixó es degut a que es organissat pels radicals.

En Casas explica el procés de la donació del esmentat premi y que'n la petició s'hi observaren varies anomalies, declarantse a continuació en Sió contrari no a que's dongui un premi sinó a que's concedeixi l'*Englantina* y diu que en Monés té rahó al afirmar que analisant en la seva proposició se donava sols autorissació pera fer festes y no pera donar premis.

En Monés nega que siguin antagonismes lo que'l mou a fer aytals manifestacions, sinó que creu que a més d'haverse extralimitat la Comissió, no hi ha temps ni la convocatòria es prou séria pera que l'Ajuntament concedeixi un premi.

En Fló, en vista de l'informalitat den Serra a la tarda, presenta vot particular contra l'acort de la Comissió en aquesta qüestió.

En Costa repeteix lo dit per en Serra. Ens fa sa-

ber que en els esmentats Jochs Florals se cantarà la patria Espanya.

En Serra també torna a dir lo mateix, afegint que segurament en aquests deu dies que falten hi haurà algun poeta que tindrà la AGILITAT d'escriure un treball «com aquest» y demanen en Sió, en Batlle y en Casas que per estar anunciat en un setmanari el premi en Fló retiri el vot particular.

Aquest el retira, fent constar el seu vot en contra de la concessió del premi en Fló y en Monés.

—Se llegeix la renúncia que presenten del seu càrrec dintre la Comissió de Foment, en Batlle, en Pagés y en Serra.

Les defensa en Batlle llargament, y després de parlarnos de les grans capitals: Barcelona, Munich, Milán y altres, manifesta que l'haver pres aquesta decisió es degut a la, segons ell, campanya d'insidies y falsitats que una part de premsa ha fet contra la Comissió de Foment. Y al fer referencia d'aquesta premsa, a la qual ataca durament, sols aludeix a un periódich y aquest, per lo que diu, es GENT NOVA. Explica les gestions fetes prop del «Bétulo Sport» y fá una gran alabansa de lo per ell fet ab algún company de Comissió; també comenta en la forma que li convé els nostres articles.

En Serra fá d'escolá den Batlle y parla d'elementes que's fiquen en qüestions de la Comissió de Foment. Pregunta en mala forma el perquè no's paguen les factures d'electricitat, dirigint una insidia an en Monés.

Parlen de les dimissions en San Martín y en Casas defensant aquest darrer a la premsa, declarantse partidari de que's donguin premis y no subvencions.

En Monés pica el dits den Serra per lo de l'electricitat, repetint lo que va dir en una sessió anterior y invita an en Serra a que parli clar puig ell «no té res que li cogui els ulls». En Serra torna a parlar ajudat per en Batlle, pero no repeteix la falsa insidia ab que pretengué molestar an en Monés, y aquest li demostra enérgicament la falta de fonament dels atacs que se li han dirigit, ja que may ha anat a «La Barcelonesa» a gestionar res, car aquesta feyna l'han feta els Alcaldes. Acaba dihent que igual opinió que la seva era la del anterior president de la comissió d'Hisenda.

Per últim se passa a votació si s'acceptaven les dimissions, no acceptantse per 7 vots contra 3.

—En Bosch demana una subvenció pera les festes de l'iglesia, puig es just que si les festes son pera tothom, com han dit en Batlle, en San Martín y altres, també se subvencionin aquelles.

Li contesta en Batlle que no han tractat d'aquest assumpte puig fins an aquella tarda no s'havia rebut noticia de dites festes. En Serra dona la rahó an en Bosch, però diu que no s'ha de concedir la subvenció. (*Llógica lerrouxista pura.*)

En Sió demana passi la petició den Bosch á la Comissió.

En Bosch protesta per no veure en la Comissió de Foment l'esperit de concedirla.

L'Alcalde comunica a la Corporació haver llogat una casa en els afores de la població pera 'l cas de

presentarse malalties infeccioses y després d'un exordi demanant no s'allarguin els debats y d'aclarir uns atachs den Serra, en Costa demana se miri si se pot arribar a un arreglo ab el «Bétulo Sport», aixecantse tot seguit la sessió. Eren les dugues de la matinata.

NOVES

Als nostres subscriptors.—Tenint en preparació un número extraordinari de GENT NOVA pera la propera Festa Major hem determinat augmentar aquest número ab quatre planes a fi de poguer donar sortida á part del molt original que tenim en cartera.

Pera l'extraordinari comptém ja ab valiosos treballs de excelents escriptors.

**

«UNIO CATALANISTA».—En la darrera reunió celebrada per la Junta Permanent de l'«Unió Catalanista» baix la presidència del Dr. Martí y Juliá, s'acordá acudir per escrit a la informació oberta en la Diputació Provincial pera'l projecte de Mancomunitat Catalana, dirigir un missatge patriótic a la Comissió de delegats que deu dictaminar respecte dit projecte, previ exámen de les informacions, y proposar y fer propaganda pera que totes les entitats catalanistes de Catalunya tinguin bandera issada y adornin els balcons ab la bandera de les quatre barres durant els dies que aquella comissió funcioni.

—Quan a mitjos d'aquest mes retorni de Sant Hilari l'ex-president de l'«Unió Catalanista» en Joseph M.ª Roca, se reunirá la ponencia d'ex-presidents de dita entitat junt ab l'actual president Dr. Martí y Juliá pera enterarse de les comunicacions oficiosas rebudes respecte la futura Assamblea de Tarragona.

**

VISITA AL PI DE LES TRES BRANQUES.—Cumplint l'encàrrech que li conferí la Junta Permanent de la «Unió Catalanista», nostre amich y company el pèrit agrónom d'aquesta ciutat en Joseph Ventura y Gausachs visitá l'arbre sagrat per averiguar si creu o no certes les noves circulades referent a la seva malaltia.

La malaltia o estat de degeneració natural per velleja resulta certa y el nostre amich ha dictaminat y el seu dictámen ha sigut aprovat per aquella Junta Permanent y aixís s'aplicarán tots els remeys y treballs necessaris pera la conservació del arbre secular de la Patria que'n data memorable el seu propietari cedí a la «Unió Catalanista».

**

FESTA MAJOR.—Además dels festetjos de caràcter popular que l'Ajuntament prepara, els Jochs Florals y les festes de caràcter particular, sembla que serán tres els envelats que s'aixecarán en nostra platja.

**

JOCHS FLORALS DE GIRONA.—Hem rebut el cartell dels Jochs Florals de Girona, que's celebrarán en l'immortal ciutat en la diada de Tots Sants d'enguany.

S'ofereixen vintun premis, tots ells a temes literaris, a escepció d'un qu'es musical.

Les condicions de la remesa de treballs son les acostumades y consagrades per l'ús en aquesta classe de certámens y deurán remetre's al Secretari del Jurat, plassa Marqués de Camps, 5, 1.er per tot el dia 22 de Setembre vinent.

Formen el Jurat calificador: N'Eugeni d'Ors, president; Joan Llongueras, Tomás Carreras y Artau,

Joseph Morató, mossén Joseph Barguñá, Joseph Maria López Picó, vocals, y Jaume Bosacoma y Pou, secretari.

Pera l'adjudicació del tema musical el Jurat se reserva'l dret de consultar el parer de persones competents

**

ENCÀRRECH.—Nostre estimat amich y consoci n' Enrich Sabater y Borrás, ens prega fem constar en nom seu, que no té res que veure ab l'individu del seu nom y cognoms, elegit vocal de la Junta Municipal lerrouxista de la localitat.

Queda complasut l'amich Enrich Sabater.

**

«Empleinse les mellors aygues minerals alcalines embotellades: Vichy-Hopital (estómac), Vichy Celestins (ronyons), Vichy-Grande Grille (fetze). Son insubstituibles.»

**

OBITUARI.—El día 30 del mes passat morí en aquesta ciutat la distingida senyora Na Beatriu Parés de Montserrat, filla de nostre estimat amich particular, el degà dels metjes badalonins, en Carles Parés Marsans.

En aquest moments dolorosos perquè passa la familia del amich Parés, li servirà de lenitiu a la seva pena la part que en el seu dol hi han prés les nombroses relacions y amistats ab que compta.

Rebin el viuado, pares, germana y demés familia de la finada el testimoni de nostre condol.

—Per encàrrech especial de la familia de la finada, fem públich el seu agraïment vers totes les persones que s'han associat al seu dol, ja que per circumstancies, que tothom comprendrà, no'ls fou possible despedir el dol el día del enterro.

Ha mort en aquesta ciutat la que en vida fou mare de nostre particular amich, mossen Joseph Capella, capellà del Alberch Sant Andreu, al qui testimoniém la part que preném en el seu dol com també el de la demés familia.

**

¡Malalts del estómac, vies urinaries y reumatisme! no deixeu l'«Aigua de Cabrera» Proveula y vos convencereu dels seus magnífics resultats.

Representant: Sant Bruno, 37.

**

«CATALUÑA TEXTIL».—S'ha publicat el núm. 58 d'aquesta notable revista hispano-americana dedicada al estudi de les industries textils y ses auxiliars, contenint un ben important número d'interessants treballs sobre estudis industrials.

**

«GRAN CASINO».—Aquesta societat ha organitzat grans festes pera la prop-vinent Festa Major. Celebrarà escullits balls en un envelat aixecat en la platja per l'adornista Viñals y tenint contractada l'orquestra «La Badalonina» que será aumentada fins al número de vint professors.

El programa es el següent:

Día 16 tarda y nit, ball en l'envelat.

Día 17, a les onze del matí, ball pera 'ls socis en l'envelat. A la tarda ball de rams y a les deu del vespre gran concert y a seguit ball.

Nota: Un dels dos dies l'orquestra donará una serenata en la Plassa del Duch de la Victoria.—La Junta.

**

«Aigua de Cabrera».—Obre l'apetit y cura l'estómac.—Demaneula a tot arreu.—Representant: Sant Bruno, 37.

FELICITACIONS.—Son moltes les entitats nacionalistes que han enviat missatjes de felicitació al Grop Nacionalista «Catalonia» de Guantánamo (Cuba) y a les autoritats cubanes que ampararen el dret de la dita entitat pera tenir issada en son hostatje la bandera catalana, entre les quals entitats felicitantes s'hi compta'l nostre Centre «Gent Nova».

**

CONCURS.—La Caixa Rural del Sindicat Agrícol de Blanes ab motiu del primer aniversari de la seva fundació ha organitzat un concurs de premis a fets virtuosos y accions meritories, quin cartell, que hem rebut, sentim no poder publicar per manca d'espai.

**

CAIXA D'ESTALVIS.—Durant el passat mes de Juliol, la Caixa de Pensions pera la Vellesa y d'Estalvis ha rebut per impositons 630,821 pessetes y ha pagat per reintegres d'estalvi y per plassos mensuals de pensió 428,629 pessetes havent obert 454 llibretes noves.

La Sucursal de Badalona ha ingressat per impositons 29,581 pessetes, ha pagat per reintegres 22,598 pessetes y obert 16 llibretes noves.

Durant la prop-vinenta setmana estará de torn el vocal d'aquesta Junta de Patronat don Joan Surroca.

**

ESTADÍSTICA.—Durant el mes de Juliol, han sigut inscrits en el Jutjat Municipal d'aquesta Ciutat: 51 Naixements, 38 Defuncions y 11 Matrimonis.

**

«Demaneu Sal Vichy Etat pera begudes. Comprimits Vichy-Etat, efervescents y Pastilles Vichy-Etat en els seus envases d'origen. Refuseu tota imitació.»

Imp. F. Badia, Dr. Dou, 14.—Barcelona

FÀBRICA DE PRODUCTES QUÍMICS

DE

LLUIS BOSCH

Sant Felip y de Rosés, 71 y 73.—BADALONA

TRISOL. = (brea)

Poderós desinfectant y microbicida

PURGANT pera les aus de corral que combat les seves malalties.

SULFAT-CEPAL Sulfat de coure especial pera les vinyes.

Aquets productes se troven de venda a Badalona en les drogueries de Alfons Maristany y Sayol germans.

JOSEPH BUXEDA Y CUSCO

RELOTJER

Se fan tota classe de compostures en rellotjes, per dificultoses que siguin.

Sant Joaquim, 56
BADALONA

COMPANYIA DE SEGURS SOBRE ENFERMETATS LA VERDADERA UNION ESPANOLA

Societat Regular Colectiva

Capital de Garantia: 25.000 Ptes.

La Verdadera Unión Española pagá per pólisses de enfermetats durant l'any passat la quantitat de 186.197 pessetes y la Agencia de Badalona pagá durant el mateix any 11.199'50 ptes.

La Verdadera Unión Española está pagant una pesseta diaria als inválits següents: Joseph Camí, Bruch, 57, de Sant Andreu de Palomar; Manel Roca, Torre, 3, Tarrasa; y Emili Galvany, Sant Jaume, 15, Sabadell.

La Verdadera Unión Española ha obert un jubileu pera que'ls que estiguin conformes ab els fins y condicions que sosté puguin ingressar sense pagar cuota de entrada y si solsament una pesseta pera'l gasto de pólissa. Pera mes seguritat demanis la llista de socis que han cobrat per enfermetats y ells donarán rahó de dita Societat.

Representant: E. RALLO, Conquista, 35.—BADALONA

(Autorisada per la Comissaria General de Segura en 28 d'Agost de 1909)

Camisería

COLLS, CORBATES y CAMISES

Especialitat en camises a mida

F. Vehils y Vidal

GRAN BARATURA DE PREUS

2 PORTAL DE L'ANGEL, 2

CANTONADA CARRER CONDAL

SAYÓ CATALÀ

GARANTIT POR

NO HI HA UN MELLOR

Grans Cuadras

ab magnífich xalet, pera vendrer, baratissim. Comprenen tota una mansana propia pera qualsevol industria y en el millor punt de Badalona, a l'entrada de la mateixa ciutat ab fatxada a la carretera y al tranvia

Rahó: **A. Queralt, Temple, 13 Badalona**
y **Mas Bagá, Valencia, 346, Barcelona**

Anis del Mono

Se 'n venen frascos en lo kiosco instalat en la
Estació del ferro-carril de Badalona

DESPAIG:

Carrer de la Soletat, 7

Badalona